

HÖGSTA DOMSTOLEN

Box 2066

103 12 STOCKHOLM

Resningsärende Ö 3423/2002 Rotel 16

Klemeco Nord AB ./. Jernmanufaktur AB Raco

Till utvecklande av ingivet resningsyrkande får Klemeco härmed anföra nedanstående bevis och omständigheter.

A. Ytterligare om den åberopade resningsgrunden

De tidigare och här nedan refererade och nu ingivna bevisen fastslår att advokaten Lena Ström förvånande nog undanhöll Jernmanufakturs brott mot punkten 5.1 i ensamrättsavtalet genom att överraskande frånfalla grunden under huvudförhandlingen i Malmö tingsrätt (mål T 3178/86; rättsfallet NJA 1992:60) över huvudet på sin huvudman Klemeco Nord AB och ställföreträdaren Bertil Burström.

Dessförinnan hade huvudmannen förts bakom ljuset, eftersom all information från Ström och alla kommunicerade rättegångshandlingar tydligt visade att avtalspunkten 5.1 jämte två andra avtalsbrott (punkterna 3.1 och 9.3) alljämt åberopades. Någon rättelse eller dementi gjordes aldrig av Lena Ström trots att svaromålen från Jernmanufakturs två advokater tydligt visade att man uppfattade åberopsgrunderna på samma sätt som Klemecos ställföreträdare. Detta är synnerligen allvarligt då det ju styrkte Klemecos tillit till att Ströms uppdrag utfördes som överenskommet.

Lena Ströms underlåtelser i dessa hänseenden, måste därför betraktas som grov vårdslöshet, medvetet handlande genom direkt eller indirekt uppsåt.

Det egendomliga och försåtliga agerandet omöjliggjorde för Klemeco att i tid upptäcka falsariet och byta ut processombudet Ström eller på annat sätt förhindra att någon skada skulle uppstå.

Det finns grundad misstanke tro att Lena Ström låtit sig påverkas av Bertil Burströms förre bolagskompanjon Sven Ålander och motparten Jernmanufaktur, vilka inlett någon form av samarbete i all hemlighet. Därigenom kunde grunderna 5.1 och 9.3 återkallas under huvudförhandlingen på fråga om "precisering" eller dylikt från motpartens ombud. Kvar som grund för Klemecos talan blev endast avtalspunkten 3.1, vars tolkning var särskilt vanskelig med tanke på andra klausuler i avtalet.

B. Omständigheter som visar att det var av extra stor vikt att åberopa Jernmanufakturs avtalsbrott mot punkt 5.1:

Man kan utan vidare göra gällande att Klemeco förfogade över kraftfulla bevis beträffande

punkten 5.1 för att styrka uppsåt (*dolus*) eller i vart fall vårdslöshet (*culpa*). Denna bevisning bestod av flera i förväg upptecknade muntliga vittnen och skriftliga bevis. Likafullt åberopade Lena Ström endast brott mot inköpsgarantin i punkten 3.1 trots att motpartens tre advokater var för sig och på ett tydligt sätt hade visat att skadestånd var uteslutet för brott mot enbart denna punkt. Med tanke på de motstridande bestämmelserna i punkterna 3.4 och 10.3 men även 10.4 innebar nämligen garantiklausulen 3.1 en ofantlig risk att enbart tolkas så att påföljden vid för låg inköpsvolym begränsades till en uppsägningsrätt för Klemeco, dock utan skadeståndssanktion. Följaktligen var det synnerligen äventyrligt att **enbart** åberopa brott mot punkten 3.1.

Klemeco hade tillgång till minst fyra (4) "kronvittnen", det vill säga i princip halva säljarkåren hos Jernmanufaktur, vilka under försommaren 1986 beordrats av sin VD att ej längre saluföra Klemecos infästnings-produkter. Namn och adress på dessa säljare (Nyberg, Hjorth, Gustafsson och Säll), vilka kunde styrka uppsåtliga brott mot aktivitetsplikten pkt 5.1 i avtalet, hade även antecknats av Lena Ström. Ett av dessa vittnen (Sören Nyberg) hördes de facto under ed, dock utan att Lena Ström åberopade rättsföljden enligt bevisemat (!) under huvudförhandlingen i Malmö tingsrätt! Ström avstod nämligen från denna rättsgrund dagen innan – detta på särskild fråga från motpartens ombud! Denna egendomliga handläggning av en advokat har ännu inte fått någon rimlig förklaring. Opartiska jurister skakar oförstående på huvudet åt den förklaring Ström hittills lämnat: "*Vittnena för aktivitetsklausulen 5.1 hördes som "understödjande argumentation" för tolkningen av garantiklausulen 3.1*".

- Den oerhört viktiga insider-informationen om beordrat försäljningsstopp som de fyra anställda säljarna hos Jernmanufaktur hade kunnat lämna till Klemecos favör kom således ej med i domstolarnas bedömningsunderlag.
- Bland övriga anmärkningsvärda omständigheter som styrkte eller indikerade brott mot aktivitetsplikten kan nämnas att sedan Jernmanufaktur förlorat ensamrätten och inte längre var ensam om Klemecos produkter på marknaden (och kunde blockera försäljningen), ökade man inköpen från Klemeco 4-faldigt (år 1987).
- Att Jernmanufaktur under garantiåret (1986) endast köpte in en tiondel av vad man utlovat kan ej förklaras av byggkonjunkturen då denna hela tiden var i kraftigt ökande.
- Året innan Jernmanufaktur skrev sin formella inköpsgaranti, dvs år 1985, var inköpen 6-falt högre!
- Dessutom hade försäljningspersonalen utökats från åtta till nio säljare och mässdeltaganden hade inletts på flera byggmässor.
- Vidare hade Jernmanufaktur bevisligen vitsordat att man brutit sina telefonkontakter med Klemeco under våren 1986.
- Jernmanufaktur hade även vitsordat att man ej kallat till informationsmöte enligt avtalspunkten 9.3 angående företagets försäljningsarbete, vilket således utgjorde ytterligare ett klart brott mot informationsskyldigheten enligt avtalspunkten 5.1!

Sammantaget hade Klemeco följaktligen stöd av många relevanta bevis och omständigheter för att styrka brott mot den tvingande informations- och aktivitetsplikten enligt punkten 5.1.

Men tvistemålet fick på grund av Lena Ströms märkliga agerande inte den allsidiga belysning och bedömning i domstol som Klemecos sak verkligen krävde.

Det förtjänar upprepas att punkten 5.1 var särskilt viktig i avtalet. Dess betydelse framgår inte minst av HD:s dom refererad i NJA 1992 sid 403 samt även av HD:s förarbeten och föredragningstryck.

Betydelsen av aktivitetsplikten i pkt 5.1 framgår dessutom av Jernmanufaktur's inlägga till Högsta domstolen av 3 febr 1992 genom advokaten Bengt Sjövall (sid 2n): *"... Dessutom innebar naturligtvis Jernmanufaktur's allmänna lojalitetsplikt mot Klemeco att Jernmanufaktur var skyldigt att efter bästa förmåga verka för avsättningen av Klemecos produkter. Klemeco var alltså inte på nåd och onåd utlämnat till Jernmanufaktur's godtycke när det gällde produkternas försäljning, ..."*

Det rättsliga utfallet upplevdes följaktligen för Klemecos del som djupt orättfärdigt då Jernmanufaktur's svikliga brott mot avtalets upplysnings- och aktivitetsförpliktelse inte kunde bedömas av Högsta domstolen, eftersom dessa avtalsbrott inte slutgiltigt hade åberopats under tingsrättens huvudförhandling utan frånfallits. Helt visst hade ett åberopande givit en för Klemeco förmånlig utgång i en objektiv domstol. Hade aktivitetsplikten åberopats hade saken knappast ens tagits upp av HD eftersom den rättsliga bedömningen av punkten huvudsakligen avser bevisvärdering, vilket HD som princip ej prövar.

Klemecos försäkringsbolag Folksam konstaterade efter Klemecos förlust i HD att Lena Ström hade misskött processen eftersom tingsrätten inte erbjudits bedöma viktiga avtalsbrott. Enligt Folksam kunde dock de försummade åberopandena av bevis och grunder inte ha reparerats i de högre rättsinstanserna på grund av rättegångsproceduren i Sverige, vilken förbjuder ändring av talan, såvida det inte finns synnerliga skäl. Skadorna för Klemeco och dess ensamägare Bertil Burström blev förödande och kan räknas i mångmiljonbelopp. Klemeco blev likvidationspliktigt och ägaren Bertil Burström hamnade i stora ekonomiska svårigheter. Advokaten Lena Ström uppbar för sin försumliga och vilseledande handläggning en ersättning av ca 150.000:- kronor.

BEVISNING

Det finns ett stort antal skriftliga bevis som styrker Klemecos påståenden i resningsärendet. För att inte tynga saken i onödan inlämnas bifogat endast nedanstående bevis:

1.

Följande skrifter styrker att Klemeco uttryckt en tydlig viljeförklaring och uppfattning om vilka relevanta avtalsbrott som förekommit, vilket sedan skenbart biträdades av advokaten Lena Ström fram till huvudförhandlingen i Malmö tingsrätt varvid åberopandet avstods utan huvudmannens hörande (jfr faktiskt åberopande enligt referat i NJA 1992 s 403):

(Ordagranna citat ur angivna skrifter i *kursiv stil*; särskilt relevanta citat i **fet, kursiv stil**)

1:1

Klemecos brevförslag till Jernmanufaktur 1986-09-15 genom Bertil Burström. (Avsändes ej utan lämnades till ombudet Lena Ström):

*"Var god lämna adekvat förklaring till den dåliga försäljningen trots rådande högkonjunktur och **med särskilt hänseende till avtalets §§ 3.1 och 5.1**. Det förekommer uppgifter om att Klemit-programmet icke utbjuds på vanligt sätt sedan en längre tid, utan huvudsakligen genom **passiv s k hyllförsäljning**. Vi önskar Era kommentarer. **Avtalet förutsätter ett seriöst och ärligt intresse av samarbete för bästa försäljning av produkten**. Var god förklara **varför icke avtalets § 9.3 har infriats**. Enligt vissa källor finns indikationer på att Jernmanufaktur har affärskontakter med vår förre delägare Sven Ålander. Vi bör därför upplysa om att denne enligt avtal är förhindrad att agera inom infästningsbranschen till den 27 juni 1987."*

Anm: Av brevet framgår att Klemecos ställföreträdare var klar över vilka avtalsbrott som gjorts och att dessa var relevanta. Att Lena Ström till fullo anslöt sig till denna uppfattning framgår av all efterföljande skriftväxling. **Skriftligt bevis nr 1:1**

1:2

Hävningsförklaringen till Jernmanufacturs ombud advokaten Mats Nilsson avfattad av Lena Ström 1986-09-19 (sid 1-2):

*"Om marknaden så uppseendeväckande har förändrats, vilket jag motsatsvis måste förstå att Du gör gällande, **är brottet mot upplysningsskyldigheten enligt avtalets punkt 5.1 synnerligen allvarligt. Skadestånd kommer om hävning sker i så fall också att utkrävas**".*

Anm: Detta är en tydlig konkludent bekräftelse av att Ström intagit samma ståndpunkt som Klemeco i sitt brevförslag. Därefter bekräftar Ström samma inställning konsekvent i alla efterföljande skrifter. Detta framgår även av Jernmanufacturs svaromål. **Skriftligt bevis nr 1:2**

1:3

Stämningsansökan till Malmö tingsrätt 1986-11-24/LS där Lena Ström noterar relevanta omständigheter i tvisten och explicit gör gällande att Jernmanufaktur brutit mot tre av avtalets punkter, nämligen 3.1, 5.1 samt 9.3 (sid 1- 5 och 8 bifogas som bevis):

Någon särskild klausul anges inte under rubriken **"Rättslig grund"**.

Under efterföljande rubrik "Bakgrund" skriver Lena Ström: **"Av villkoren förtjänar punkterna 5.1 och 9.3 särskilt att noteras..." "Återförsäljaren ålades enligt punkten 5.1 i Avtalet att aktivt verka för avsättningen av produkterna samt inte minst att informera Klemeco om allt som var av betydelse för Klemit-produkternas konkurrensvärdighet och konkurrenskraft på marknaden."**

Sid 4n: **"Med hänsyn till att Jernmanufaktur AB endast köpt för ... - och inte hade informerat Klemeco om vad som föranledde den markanta nedgången, förelåg också ett allvarligt brott mot informationsskyldigheten enligt punkten 5.1."**

I första stycket under rubriken "Skadeståndsskyldigheten" anger Lena Ström **väsentligt kontraktsbrott** då "Jernmanufaktur har garanterat att man skulle köpa för 600.000 kr under 1986 och för 600.000 kr under 1987. Under 1986 har Jernmanufaktur AB köpt för ca 40.000 kr." **"Kontraktsbrottet måste helt klart anses vara väsentligt. Så även med hänsyn till den underlåtna upplysningsplikten enligt Avtalets punkt 5.1."**

Anm: Klemeco och motparten Jernmanufaktur kan inte ha fått någon annan uppfattning än att tre avtalsbrott åberopats av Ström. **Skriftligt bevis nr 1:3**

1:4

Lena Ströms yttrande och bevisuppgift 1988-04-18 till Malmö tingsrätt (sid 1, 2, 7 och 8 bifogas som bevis):

"Från Klemecos sida görs gällande att Jernmanufaktur medvetet "stoppat" försäljningarna av Klemit-produkterna"... "Jernmanufaktur vitsordar inte att man brutit mot informationsplikten i avtalet."

Lena Ström åberopar nu tre vittnen som skall inkallas - och även hördes under ed för att styrka: **"underlåten information"**

"underlåten försäljning" (således inte underlåtna inköp!)

"att Jernmanufaktur medvetet underlåtit att uppfylla återförsäljaravtalet"

"att Jernmanufaktur brutit i informationsskyldigheten enligt återförsäljaravtalet"

Anm: Gärningspåståenden och åberopad bevisning syftar enligt avtalets lydelse på pkt 5.1 vilket visar att den tidigare diskuterade och kommunicerade processplanen var fastlagd. En jurist som meriterat sig till "advokat" får inte åberopa bevisning vars bevistema inte är aktuellt i domstolen. Detta har likväldigt skett och komprometterar Lena Ström allvarligt. **Skriftligt bevis nr 1:4**

1: 5

Lena Ströms följebrev till sin huvudman (samt till auktoriserade revisorn Göran Nilsson, Bohlins, Helsingborg) 1988-04-18 **jämte** utkast till bevis- och vittnesuppgift för punkt 5.1:

"I mitt utkast har jag föreslagit vittnesförhör förutom med Nyberg, även med Lars Hjorth och Gustavsson."

Anm: Även Torsten Säll, chef för Jernmanufacturs Göteborgs-kontor, hade samma berättelse som de andra tre säljarna men togs inte med i Ströms bevisuppgift. Tillsammans utgjorde de nästan halva säljkåren hos Jernmanufaktur(!) och hade en för Klemeco fördelaktig och utslagsgivande information angående den av sin VD beordrade marknadspassiviteten för Klemecos produkter. Lena Ström ansåg det tillräckligt att endast höra Sören Nyberg under ed, eftersom denne slutat hos Jernmanufaktur och var okänslig för eventuella repressalier. Enligt processjuridiken är det uppenbart att Lena Ström avsåg att styrka - **och åberopa** brott mot aktivitets- och informationsplikten, dvs avtalspunkten **5.1** i enlighet med bevistemat. **Skriftligt bevis nr 1:5**

2.

Följande skrifter visar att även motparten Jernmanufaktur hade informerats att tro att talan baserades på brott mot tre avtalspunkter (3.1, 5.1 och 9.3). (jfr åberopandena enligt referat i NJA 1992 s 403)

Även motpartens bekräftelser lurade Klemeco att tro att talan var komplett enligt uppdragsöverenskommelsen med Ström.
Att Lena Ström underlät att lämna någon dementi till Jernmanufaktur ombud eller förklaring till Klemeco, är synnerligen belastande för en advokat och innebär att Ströms handlande måste betraktas som grovt vårdslöst eller som direkt uppsåtligt alternativt indirekt uppsåt.

(Ordagranna citat ur angivna skrifter i *kursiv stil*; särskilt relevanta citat i **fet, kursiv stil**)

2:1

Jernmanufacturs svarsinlaga till Malmö tingsrätt daterad 1988-02-26/LW där advokaten Louise Widén utvecklar sin huvudmans inställning till Klemecos grunder (sid 1, 2 och 7 bifogas som bevis):

Under rubriken **"1.1 Kontraktsbrott": "Jernmanufaktur har aktivt marknadsfört produkterna..." "Inte heller har Jernmanufaktur brutit mot den informationsplikt, som regleras i återförsäljaravtalet."**

Anm: Svaret från Jernmanufacturs ombud visar att advokat Widén uppfattat att Klemeco åberopar brott mot *informationsplikten* - punkten 5 i avtalet. Eftersom Lena Ström delgav Klemeco en kopia av skriften utan någon dementi invaggades Burström självfallet att tro att talan stod i överensstämmelse med bekräftad viljeförklaring.

Skriftligt bevis nr 2:1

2:2

Jernmanufacturs yttrande och bevisuppgift till Malmö tingsrätt daterad 1988-08-31/BS där advokaten Bengt Sjövall bestrider brott mot punkt 5.1 (sid 1, 3 och 4 bifogas som bevis):

"Jernmanufaktur bestrider Klemecos i målet gjorda påståenden på sid 2 i inlagan om att Jernmanufaktur skulle ha stoppat eller försökt att stoppa försäljningen av de aktuella produkterna. Det bestrids att Jernmanufacturs säljare erhållit instruktion att inte verka för produkternas avsättning.

Som skriftlig bevisning åberopar Sjövall bl a: **"Kopior av brev till Jernmanufacturs försäljare, bilaga C-D, till styrkande av att försäljarna inte erhållit instruktioner om att inte marknadsföra Klemet-produkter."**

Som muntlig bevisning åberopas bland annat följande bevistema för svarandebolagets VD: **".. att Jernmanufaktur inte vidtagit någon åtgärd för att förhindra försäljning av de aktuella produkterna, utan i stället på sedvanligt sätt genomfört marknadsföringsåtgärder."**

Som bevistema för en av säljarna anger Sjövall: **"till styrkande av att Jernmanufacturs försäljare inte erhöill instruktioner om att inte marknadsföra Klemet-produkter."**

Anm: Dessa bevis åberopades av Jernmanufaktur för att vederlägga Klemecos påståenden och bevisning om brott mot **punkten 5.1!** Kännedomskopian stärkte Burströms tillit till att Lena Ström höll sig till uppdragsavtalet och uppdragsgivarens vilja.

Skriftligt bevis nr 2:2

2:3

Inofficiell skrivelse 1987-10-05 direkt till Lena Ström från Jernmanufacturs ombud advokaten Bengt Sjövall (sid 1 - 4 bifogas som bevis):

Under rubriken: "Grunder för käromålet; **Klemeco synes påstå följande: Jernmanufaktur har gjort sig skyldigt till ett väsentligt kontraktsbrott genom att inte uppfylla sin garanti att för år 1986 köpa för 600.000 kronor. Dessutom har Jernmanufaktur begått kontraktsbrott genom att inte fullgöra sin informationsskyldighet.**"

Anm: Någon rättelse från Lena Ström föreligger ej vilket absolut borde ha gjorts eftersom det tydligt framgår att Jernmanufaktur anser sig anklagad för brott mot informationsskyldigheten dvs punkten 5.1. Således ännu ett belägg för att Ström **verkligen anförde** brott mot angivna avtalsklausuler (**punkt 5.1 och 9.3**).

Skriftligt bevis nr 2:3

2:4

Yttrande till hovrätten från Jernmanufacturs ombud Bengt Sjövall 1990-01-09 (sid 1, 8 och 9 bifogas som bevis):

Sjövall skriver under rubriken: "Bevisning"; **Westlund skall höras för att styrka att de påståenden som anges i bevistemat för det av Klemeco åberopade vittnet Sören Nyberg inte är riktiga. Det bör emellertid framhållas att bevistemat för Sören Nybergs vittnesmål avser omständigheter som antingen är ostridiga eller irrelevanta för den av Klemeco förda talan. Att Jernmanufaktur inte köpt de kvantiteter som anges i punkten 3.1 i avtalet är ostridigt. Huruvida detta skett avsiktligt (vilket i och för sig bestrids av Jernmanufaktur) eller ej, torde sakna betydelse i målet, sedan Klemeco vid tingsrätten frånfallit den tidigare åberopade grunden att Jernmanufaktur brutit mot sin skyldighet enligt avtalet (punkt 5.1) att aktivt marknadsföra produkterna. Klemeco åberopar nu endast att Jernmanufaktur inte uppnått garanterad försäljningsvolym ... Det kan tilläggas att anledningen till att Jernmanufaktur inte invände mot att de nyssnämnda vittnena hördes vid tingsrätten var den, att Klemeco först vid huvudförhandlingen angav sin inställning beträffande grunderna, och att vittnena då redan var kallade."**

Anm: Åter ett belägg för att Lena Ström frånföll den viktiga grund som anförts i skriftväxlingen (**punkt 5.1**) – helt överrumplande, även för motparten. Och utan huvudmannens hörande.

Skriftligt bevis nr 2:4

I övrigt hänvisas till argumentering och citerade bevisfakta i den stämningsansökan mot Lena Ström som avvisades av Helsingborgs tingsrätt på grund av res judicata (mål T 4003-1).

Ängelholm 2002-12-02

Bertil Burström, ställföreträdare för KLEMECO NORD AB

bil: 9 (bevis 1:1-5; 2:1-4)